

UŽIVATELSKÁ PŘÍRUČKA STŘEDNÍ ŠKOLY OTEVŘENO

VERZE 27. PROSINCE 2025

„Pokusme se zanechat tento svět lepším,
než jaký byl, když jsme na něj přišli.“
(R. B. Powell)

Hlavní odpovědnost za své učení neseš ty sám/sama. Není to škola, ani rodiče, ale jen ty, na kom záleží, kolik nových dovedností, znalostí, zážitků a zkušeností si ze studia na naší škole odneseš. My se to za tebe nenaučíme. Dáváme ti ve škole velký prostor k tomu, zvolit si jakým způsobem se budeš učit. Pokud to ještě neumíš, budeme tě podporovat v tom, abys to co nejlépe a co nejdříve zvládl/a sám/sama. S touto svobodou a samostatností ale zároveň přichází i velká odpovědnost. Tvůj přístup bude ovlivňovat nejen tebe samotného/samotnou a tvou současnost i budoucnost, ale ve velké míře také zdar tvé studijní skupiny nebo celé školy. Věříme, že zvládneš velké věci, ale zároveň se nabízíme jako rádci a parťáci v těžších situacích.

Učitele a učitelky na naší škole nazýváme průvodkyně a průvodci a tykáme si s nimi. Nemají tě jen učit vědomosti ze své specializace, ale budou tě provázet vzděláváním na naší škole takřka ve všech situacích. Jsou připraveni ti pomáhat, poradit, položit otázku, nabídnout odpověď. Hlavním úkolem průvodců je společně se studenty a studentkami podporovat bezpečí a smysluplnost učení. Jsou to jen lidé, kteří mohou někdy chybovat nebo mít špatnou náladu, kteří mají své soukromé životy mimo školu a svou důstojnost - stejně jako ty. Na to nikdy nezapomínej!

SHROMÁŽDĚNÍ

Shromáždění je místo, kde se setkává celá škola, všichni průvodci i studenti. Jako student/ka naší školy jsi automaticky jeho součástí! Nestěžuj si na školu, ale přilož ruku k dílu, navrhni zlepšovák, prodiskutujeme to spolu a třeba z toho vzejde něco, co bude prospěšné mnoha dalším lidem. Škola bude dobrá, když se o ni společně postaráme. Učíme se tu všichni.

Na shromáždění se o usnesení nehlasuje, ale hledá se konsensus přítomných. Návrh projde, pokud nikdo není zásadně proti. V případě, že budeš zásadně proti navrhovanému rozhodnutí, je to zcela v pořádku, ale zároveň by ses měl/a podílet na hledání nového řešení přijatelného pro všechny.

Shromáždění především rozhoduje o dohodách vzájemného soužití ve škole a na akcích školy, která nejsou v rozporu s hodnotami škol Otevřeno (včetně bezpečného prostředí). Dále:

- rozhoduje o prezentaci školy na veřejných akcích,
- rozhoduje o pravidlech využití školního majetku,
- rozhoduje o využití prostředků na vybavení a investice (částku oznámí hospodář/ka školy v září),
- podává návrhy na vznik ➡ pracovních skupin,
- rozhoduje o pracovní náplni a obsazení ➡ služby,
- navrhuje a volí témata ➡ dílen,
- vyjadřuje se k jakýmkoliv jiným záležitostem týkajících se školy.

Shromáždění moderují studenti a je z něj studenty pořizován také zápis.

V případě, že shromáždění navrhuje něco, co je v rozporu s hodnotami školy, průvodci mají právo takové rozhodnutí jednostranně vetovat a povinnost vysvětlit studentům konflikt se školními hodnotami.

PARTA A MENTORSKÉ POHOVORY

Jeden z průvodců se stane tvým “parťákem” (role se trochu podobá třídnímu učiteli na běžných školách). Skupině studentů okolo jednoho parťáka průvodce říkáme “parta” (tvoje třída). Parta se schází jednou týdně (hodina v rozvrhu) a kromě témat, která přináší parťák průvodce, řeší cokoli dalšího, co souvisí se studiem ve škole: především společnou orientaci v systému školy, vztahy, tvé potřeby.

Svého parťáka průvodce si sám zvolíš - typicky na adaptačním týdnu, až alespoň trochu poznáš všechny ty, kteří mají ve své partě volná místa. Všichni průvodci mají omezenou kapacitu svých part.

Takto tě může provázet celým tvým studiem:

- alespoň jednou za dva měsíce by ses s ním měl/a sejít na alespoň 15i minutový mentorský rozhovor, při kterém proberete, jak ti ve škole je, co ti dělá radost a s čím bojuješ, jestli ti neužije vlak. Jedná se o tvou povinnost, včas se zapiš do tabulky na volné časy svého parťáka! Tento rozhovor má být prostorem pro tvůj učený a osobnostní rozvoj. Budete tu nakonec řešit i blížící se konec studia a plány na profesní nebo akademický život po ➡maturitě.
- svolává a pomáhá ti vést ➡tripartitu, jen v případě akutní (zdravotní, bezpečnostní) potřeby komunikuje s tvými rodiči bez tebe,
- eviduje tvoje absence a omluvenky ve školním systému ➡Edookit,
- eviduje většinu tvých podmínek k ➡uzavření ročníku a pedagogické radě navrhuje opravná opatření,

Jestliže ty, nebo tvůj parťák zjistíte, že by mohlo být prospěšné pro tvoje studium změnit partu, můžeš se na tom zkusit domluvit s aktuálním i budoucím parťákem průvodcem, který ovšem musí mít ve své partě místo a s přestupem musíte všichni tři souhlasit.

ŠKOLNÍ PORADENSKÉ PRACOVISTĚ

V naší škole pracují ještě další průvodci a průvodkyně, kteří se starají o bezpečné učení pro všechny. Jedná se o role speciálního pedagoga, výchovného poradce a metodika prevence. Budeš se s nimi setkávat během různých týmových aktivit nebo v rozvojových ➡kurzech. Mohou nahlížet do výuky, objevovat se na akcích školy. Účastní se pravidelných pedagogických rad o tvém chování a o tvých výsledcích. Také průvodci se na ně mohou obracet s prosbou o radu a podporu v různých méně či více náročných situacích.

JÁDRA A VÝZVY

Jádra jsou povinným obsahem tvého studia. Jádra samozřejmě nejsou to jediné, co se v životě nebo ve škole máme naučit. Jedná se z našeho pohledu o minimum, které by se měl v naší střední škole naučit každý.

Jádra si můžeš plnit následujícími způsoby: v ➡předmětech a ➡kurzech, které nabízejí průvodci; můžeš navrhovat studentské ➡dílny, ve kterých se také budou plnit některá z jader; během ➡expedic školy; individuálně samostudiem ve ➡studovně nebo při mimoškolních aktivitách (na kroužku, v oddíle, na brigádě atp.) Pro individuální plnění jakýchkoli učených povinností se musíš vždy předem dohodnout s průvodcem, který jádro garantuje.

Průběžné plnění jader uvidíš ty a tví rodiče v individuální online tabulce.

Pokud na naši školu přestupuješ do vyššího ročníku, je tvou povinností si do měsíce dohodnout schůzku se všemi průvodci a nechat si uznat učené povinnosti ze svého předchozího studia tak, aby odpovídaly minimálnímu počtu.

Jádro se skládá z konkrétních výzev. U každé výzvy je stanoven minimální počet kreditů pro její splnění.

Kredity ti udělí průvodce po splnění předem stanovených podmínek.

Hodnota kreditů je rámcově nastavena takto:

1 kredit	došlo k setkání s tématem, viděla/a jsem a slyšel/a jsem o tématu, byl jsem vystaven/a zážitku, informacím apod.; součástí je také reflexe
2 kredity	zamyslel/a jsem se, zkusil/a jsem aktivně, prožil/a jsem; součástí je také podrobnější reflexe a/nebo ověření základních znalostí či dovedností
3 kredity	prohlubuji svoje znalosti a dovednosti; sdílím je s ostatními; součástí je zpravidla také podrobnější reflexe a/nebo ověření znalostí či dovedností
4 kredity	mám základní znalosti a dovednosti a také si uvědomuji přesah tématu
5 kreditů	chápu souvislosti a do hloubky

Minimální počty splněných kreditů pro úspěšné uzavření ročníku jsme stanovili takto:

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
český jazyk	30	70	110	150
matematika	20	40	60	70
angličtina	30	70	110	140
španělština	10	28	46	56
tělocvik	11	22	33	44
humanitní oblast	30	60	90	110
přírodovědná oblast	30	60	90	110
tvoje odborná profilace	39	80	121	140
MINIMUM	200	430	660	820

ODBOBNÉ ZAMĚŘENÍ TVÉHO STUDIA

Naše škola ti dává všeobecné znalosti, které se ti budou hodit nejen v práci nebo na vysoké škole, ale doufáme, že především v osobním životě ve 21. století. Zároveň jsme ale lyceem, ve kterém je potřeba si na začátku třetího ročníku zvolit své odborné zaměření, svou odbornost. Naše škola nabízí přírodovědné a humanitní zaměření. Z volby pak vyplývají následující podmínky:

- v rámci své odborné profilace musíš splnit "odborná ➡ jádra" v rozsahu 50 kreditů
- tvé ➡ stáže by měly být zaměřené do tvé odbornosti
- tvůj ➡ maturitní projekt musí být zaměřen na tvou odbornost
- část tvé ➡ maturity "moje odbornost" musí obsahovat alespoň polovinu otázek ze tvé odbornosti

PORTFOLIO

Během studia si vytváříš své studentské digitální nebo papírové portfolio. Můžeš používat základní šablony nebo aplikace Google, Notion a jiné. Konkrétní podoba nebo aplikace nejsou předepsány, ale je nezbytné, aby bylo možné ho zpřístupnit průvodcům. Povedeš si tu všechny své studijní poznámky, budeš sem zakládat materiály a další dokumentaci z ➡ předmětů, ➡ kurzů, ➡ dílen, ➡ expedic. V portfolio musí být všechny doklady o plnění výzev. Portfolio plní několik funkcí:

- pomáhá ti sledovat učební pokroky, stává se podkladem pro pravidelnou ➡ tripartitu,
- umožňuje ti sdílet tvou práci s ostatními studenty a s tvým ➡ parťákem průvodcem,
- je nejdůležitějším zdrojem pro tvou profilovou ➡ maturitu,
- je důkazem o tvém učení pro případnou kontrolu ze strany rodičů nebo školní inspekce.

Portfolio je tvoje učební povinnost. Měl/a bys ho mít úplné a přehledné, tj. bez zbytečného zdržení jsi schopný/á vyhledat konkrétní dokument/důkaz o svém učení.

TRIPARTITA

Tripartita je setkání tří stran: (1) tebe, (2) tvých rodičů a (3) za školu tu bude tvůj ➡ parťák průvodce (i když někdy je podle potřeby na tripartitě přítomen i někdo z vedení školy nebo ze ➡ školního poradenského pracoviště). Tripartita se koná dvakrát ročně, na podzim a na jaře. Na tripartitu se budeme společně připravovat v ➡ partách. Každá tripartita trvá půl hodiny. Během tohoto času bys měl/a představit své učební pokroky (např. splněná ➡ jádra), úspěchy i oblasti, ve kterých cítíš, že by ses měl/a zlepšit. Výrazně ti v tom může pomoci dobře vedené ➡ portfolio.

Je to zároveň prostor pro rodiče, kteří se tebe nebo průvodce doptávají, vyjasňuje se dění ve škole. Záměrem tripartity je pomoci ti k co nejlepšímu učení. Účast na tripartitě je povinná pro tvé rodiče, je to jeden z podstatných způsobů, jakým rodičům sdělujeme tvé výsledky ve vzdělávání.

EDOOKIT

Naše škola používá informační systém Edookit. V tomto systému uvidíš ty i tvoji rodiče aktuální rozvrh hodin, zadávají se sem tvoje omluvenky, poskytují škole potřebné souhlasy, objednávají obědy, zapisuje se na kurzy apod.

PŘEDMĚTY

Předměty jsou pravidelné učební bloky. Předmětů je ve škole jen pět: český jazyk a literatura, matematika, anglický jazyk, další cizí jazyk a tělocvik. Mají svoje pevné místo v rozvrhu, svoje stálé průvodce. Také všechny výstupy z předmětů zařazuješ průběžně do svého ➡portfolia.

KURZY

Kurzy jsou povinně-volitelné předměty. Týkají se zpravidla odborného obsahu v humanitních a přírodních vědách. Volíš si z nabídky na tzv. “kurzové období”, které trvá šest týdnů. Na dané “kurzové období” si zvolíš z témat, která nabízejí různí průvodci. Obsah kurzů v daném roce bude částečně znám předem. Volbu kurzů můžeš přizpůsobovat postupnému plnění všech jader, ale také své odborné preferenci.

Všechny výstupy z kurzů zařazuješ průběžně do svého ➡portfolia.

U každého kurzu by mělo být jasno, za jakých podmínek budeš mít splněny ➡výzvy, které se tu plní.

DÍLNY

Dílňa je klíčový vzdělávací formát naší školy, jedná se o dvoutýdenní skupinový projekt (celkem 16 vyučovacích hodin), jehož téma určujete vy, studenti. Témata dílny se mohou, ale nemusejí překrývat s plněním ➡jader a výzev. Neexistuje téma, které by bylo pro dílnu nevhodné! Hlavním cílem dílny je společně se vzdělávat, zkoumat svět z různých úhlů pohledu a budovat studijní autonomii.

Pro vaši učební skupinu studentů je vždy přítomen průvodce, který spolu-zajišťuje bezpečí při učení, nabízí další podporu a schvaluje podmínky pro případné plnění ➡jader a výzev. Přítomného průvodce určuje sbor průvodců na základě časových možností, preferencí témat apod.

Dílňa probíhá v těchto fázích:

- společná nabídka a volba témat (hlasování) pro dílny (děje se na ➡shromáždění v dostatečném předstihu),
- plánování dílny v dostatečném předstihu (děje se v rámci ➡studovny v adekvátním předstihu),
- samotná realizace dílny (děje se v rozvrhovém čase dílny),
- prezentace výsledků dílny zbytku střední školy, třetímu trojročí ZŠ Otevřeno, jiné škole, veřejnosti apod.; (děje se téměř na závěr rozvrhového času dílny)
- společná reflexe dílny (děje se na úplný závěr rozvrhového času dílny).

Všechny výstupy z dílen zařazuješ průběžně do svého ➡portfolia.

STUDOVNY

Studovna je klíčový vzdělávací formát naší školy, jedná se o prostor v rozvrhu, ve kterém se budeš učit sám/sama. Můžeš se tu věnovat povinné i nepovinné četbě, libovolným cizím jazykům, dodělávat úkoly do ➡předmětů či ➡kurzů, plánovat ➡dílnu, nechat se průvodcem přezkoušet z nějakého individuálně plněného jádra, scházet se se svou ➡pracovní skupinou, setkat se se svým ➡parťákem průvodcem na mentorském pohovoru, uspořádat si své ➡portfolio, něco trénovat - je to prostě tvůj prostor, ve kterém můžeš růst a učit se. Někdy se ve studovně objeví nabídka vzdělávání některého z průvodců zaměřená na to, jak se správně a efektivně učit, připravovat na přijímací testy na vysokou školu apod.

Není možné tu ale nedělat nic - pro evidenci tvé činnosti ve studovně povedeme tabulku. Než se pustíš do práce, bude potřeba si vždy nejprve vyjednat se svým ➡parťákem průvodcem nebo s průvodcem přítomným ve studovně (1) co se budeš sám/sama učit, jakým způsobem, jak dlouho, (2) jak poznáš, že už to umíš/máš hotovo a (3) co uděláš, až to budeš mít hotové.

Všechny výstupy ze studovny zařazuješ průběžně do svého ➡portfolia.

INDIVIDUÁLNÍ PROJEKT

Individuální projekt je tvoje rozsáhlejší samostatná práce, na které se s podporou garanta individuálního projektu (průvodce nebo externista) učíš a osvědčuješ svou schopnost samostatně plánovat, realizovat a vyhodnocovat své vlastní učební pokroky.

Alespoň jeden individuální projekt je podmínkou pro uzavření prvního, druhého a třetího ročníku studia.

Individuální projekt musí splňovat následující kritéria:

- rozsah práce alespoň 30 hodin (40 vyučovacích hodin), sem se počítá také plánování projektu a konzultace s garantem projektu;
- projekt slouží jednoznačně ke tvému učebnímu rozvoji, učíš se v něm něco nového;
- zadání projektu je sepsáno; obsahuje tyto informace: název projektu, cíl projektu a kritéria pro jeho splnění, dohodnutého garanta projektu, rámcový harmonogram;
- průběžné konzultace s garantem a průběžné záznamy o postupující práci v ➡portfoliu;
- uzavření projektu je možné po závěrečné konzultaci, na které svému garantovi ukážeš ve svém portfoliu písemné zhodnocení projektu včetně reflexe osobního posunu a vyhodnocení kritérií a zaznamenáš sem také zpětnou vazbu garanta;
- prezentace výsledků projektu v ➡partě, při červnové ➡sklizni nebo jiným vhodným a dohodnutým způsobem.

SKLIZEŇ

Každé pololetí zakončíme veřejnou přehlídkou studentských i průvodcovských prezentací toho nejlepšího, co jsme v daném pololetí zažili. Tato prezentace by měla obsahovat jeden nebo více tvých největších vzdělávacích úspěchů v daném pololetí. Forma prezentace není předem dána. Měla by trvat alespoň pět minut, nejvíce však osm minut. Budeš si ji samozřejmě moci připravit a nacvičit s podporou svého ➡partáka a celé party. Po prezentaci bude prostor publika pro dotazy a zpětnou vazbu. Prezentace je pro každého studenta povinná a v nějaké formě by se měla stát také součástí tvého ➡portfolia.

PRACOVNÍ SKUPINY

V životě školy zřejmě narazíme na různé potřeby společné organizace. Pro tyto účely se můžeš zapojovat do různých pracovních skupin, ve kterých budou průvodci i studenti společně. Některé pracovní skupiny budou iniciovat průvodci, ale můžeš některé založit i ty.

Měly by vzniknout alespoň tyto skupiny:

- propagační skupina pečující o slávu a dobré jméno naší školy včetně účasti na veletrzích středních škol, tvorby propagačních materiálů tištěných i virtuálních, organizaci dnů otevřených dveří apod.,
- rozpočtová skupina spravující část školního rozpočtu na vybavení,
- skupiny pro organizaci akcí školy jako budou ➡expedice, adapták, školní plesy a mnoho dalšího.

Tvá účast v pracovních skupinách je nepovinná, ale očekáváme tvé zapojení do chodu školy tímto způsobem. Využiješ tak svůj potenciál pro dobro školy. Pracovní skupiny se budou scházet v čase ➡studovny.

SLUŽBA

Jedná se o skupinu tří studentů, kteří mají v období dvou týdnů na starosti některé provozní záležitosti školy. O personálním obsazení a náplni činnosti služby rozhoduje ➡shromáždění, které k tomu vytvoří aktuální seznam úkolů.

EXPEDICE

V průběhu roku vyrazíme na minimálně čtyři týdenní pobyty mimo školu.

- adaptační týden, na kterém se budeme mj. seznamovat s nováčky, ti si zároveň budou volit své partáky průvodce,
- dvě badatelské expedice, jedna na podzim a jedna na jaře. Vyjedeme do zajímavé lokality, kde budeme zkoumat přírodu i společnost v badatelských projektech,
- zahraniční expedice na závěr roku.

Expedice pořádají průvodci společně se studenty v příslušných ➡pracovních skupinách. Měli by při plánování dbát na finanční i dopravní dostupnost pro většinu studentů a průvodců. Cílem expedic je, abychom se společně učili na inspirativních místech a abychom se společně cítili dobře.

STÁŽE

V průběhu celého svého středoškolského studia musíš absolvovat alespoň dva týdny odborných stáží.

Odborná stáž znamená tvé smysluplné pracovní zapojení v nějaké firmě, na nějakém státním úřadě nebo v zajímavé neziskovce, která se svým zaměřením dotýká tvého přírodního nebo humanitního zaměření.

Smyslem stáží je poznat pracovní prostředí tvého odborného zájmu.

Místa pro stáže si můžeš zajistit sám/sama nebo využít naší aktuální nabídky domluvených míst.

Stáže doporučujeme pro studenty druhého a třetího ročníku. Horní počet týdnů stáží není omezen, ale věz, že odborná stáž tě nezabavuje ostatních studijních povinností včetně docházky do předmětů. Jako odbornou stáž ti můžeme započítat také práci o prázdninách.

Podmínky splnění týdenní stáže jsou následující:

- předem vyjednané čas, místo a pracovní náplň pro tvou stáž společně s přijímající organizací a s tvým ➡partákem průvodcem,
- podpis potřebných oficiálních dokumentů včetně zpětné vazby z přijímající organizace,
- vedení záznamu o stáži a další dokumentace o tvém učení v průběhu stáže vložené do ➡portfolia,
- závěrečná reflexe stáže s tvým ➡partákem průvodcem.

MATURITA

Maturita se sestává ze státní a školní, tzv. profilové části. Podobu státní části maturity určuje stát a jedná se o písemné i ústní zkoušky z českého jazyka a z anglického jazyka, nebo matematiky.

Podobu školní/profilové části maturity budeme definitivně vylepšovat až na základě zkušeností se studiem našich prvních studentů a studentek, ale bude mít velice pravděpodobně tuto podobu:

- maturitní projekt: samostatně nebo ve skupině realizovaný projekt související s tvým odborným zaměřením; projekt je připravován a realizován v průběhu celého čtvrtého ročníku,
- tvaje odbornost: pro tuto dvacet minut trvající část maturitní zkoušky si v průběhu studia připravíš alespoň dvacet maturitních otázek, na které ses během studia odborně zaměřil/a a ze kterých budeš chtít být ústně přezkoušen/a. Jedno z témat si vylosuješ, pak se připravíš na jeho představení maturitní komisi a na dotazy, které komise bude klást.

UČEBNÍ POVINNOSTI

Naše škola ti dává svobodu a možnost volby, ale zároveň na tebe předává odpovědnost za učení. Pro průběžnou kontrolu ti může sloužit následující seznam tvých povinností, které jsou zároveň seznamem podmínek pro zdárné ukončení ročníku.

TVOJE POVINNOST	KDO UZNÁVÁ JEJÍ SPLNĚNÍ	CO SE STANE, KDYŽ NENÍ SPLNĚNA
POVINNOSTI KAŽDÝ ŠKOLNÍ ROK		
pravidelné mentorské pohovory se svým parťákem průvodcem (alespoň 1 x za dva měsíce, alespoň 15 minut)	parťák průvodce	Student tuto skutečnost písemně reflektuje ve svém sebehodnocení na vysvědčení.
minimální počet kreditů pro daný ročník	parťák průvodce	Student během prázdnin samostatně splní dohodnutým způsobem chybějící počet kreditů. Průvodce, který je dohodnutým garantem této práce doporučuje, zda práci zavřít, finálně rozhoduje Komise na konci prázdnin.
přehledné a úplné studijní portfolio (na požádání bez zbytečného zdržení vyhledáš jakýkoliv důkaz o učení)	parťák průvodce	Student si vytvoří úplný pořádek v portfolio přes prázdniny. Parťák průvodce doporučuje, zda práci na portfolio uzavřít, finálně rozhoduje Komise na konci prázdnin.
individuální projekt (alespoň jeden pololetní projekt podle kritérií)	průvodce vedoucí tvého projektu	Student zrealizuje dohodnutý individuální projekt během prázdnin. Průvodce, který je dohodnutým garantem této práce doporučuje, zda práci uzavřít, finálně rozhoduje Komise na konci prázdnin.
sklizeň (jednou za pololetí)	parťák průvodce	Student naživo prezentuje ve stanoveném náhradním termínu ještě během školního roku.
služba (alespoň jedna dvoutýdenní služba za pololetí)	průvodce ve službě	Student vykoná dohodnutou práci pro školu o prázdninách v rozsahu chybějících hodin. Parťák průvodce doporučuje, zda práci uznat, finálně rozhoduje Komise na konci prázdnin.
celková docházka do školy (alespoň 70%)	parťák průvodce	Student vykoná dohodnutou práci pro školu nebo širší společenství (obec, region, stát, svět) v rozsahu chybějících hodin. Parťák průvodce doporučuje, zda práci uznat, finálně rozhoduje Komise na konci prázdnin.
POVINNOSTI NA KONCI STUDIA		
stáže (alespoň dva týdny stáží do konce studia)	parťák průvodce	Student neuzavřel studium na Střední škole Otevřeno a nemůže jít k maturitě.
splnění kreditů (splnění všech minimálních kreditů)	parťák průvodce	